

ANIZ YAKMAK SADECE TOPRAĞI DEĞİL, GELECEĞİ DE YAKIYOR!

Ormanlar, çok yönlü işlevleriyle dünyanın en değerli doğal kaynakları arasında yer almaktadır. Ancak bu kaynak, nüfus artışı, kentleşme ve sanayileşme gibi beşerî etkenler nedeniyle ciddi bir baskı altındadır.

Günümüzde dünya kara alanlarının yaklaşık %25'i ormanlarla kaplıdır. Oysa yaklaşık 8 bin yıl önce bu oran 6 milyar hektar düzeyindeyken, zamanla %50 oranında azalarak günümüzde 3 milyar hektara kadar gerilemiştir.¹

18. yüzyıldaki Sanayi Devrimi ile birlikte fosil yakıt kullanımını artmış, kırsal alanlardan şehirlere göçler yaşanmış ve bu durum kentleşmeyi, orman tahribatını ve yanlış toprak kullanımını beraberinde getirmiştir.

Sonuç olarak, günümüzde küresel bir tehdit haline gelen "küresel iklim krizi" ortaya çıkmıştır. Bu kriz, artan sıcaklıklar, aşırı hava olayları, kuraklık, orman yangınları ve deniz seviyesinin yükselmesi gibi belirtilerle kendini göstermektedir. İklim değişikliği, tarımsal üretimi, balıkçılığı, temiz su ve gıda güvenliğini de olumsuz etkilemektedir. Dolayısıyla dünyanın her yerinde hava koşullarının değişmesiyle ısınma, kuraklık, orman yangınları, seller ve fırtınalar gibi felaketleri daha sık ve şiddetli yaşanır hale getirmektedir.

İklim krizi, sadece doğayı değil, insanların yaşamını da ciddi şekilde etkilemektedir. Öncelikle bu iklim krizinin anlaşılır bir şekilde topluma iyi anlatılması, çözüm yollarında halkın katılımının sağlanması, daha doğrusu halkın bu konuda bilinçlendirilmesi gerekmektedir.

Son yıllarda gerek ülkemizde gerekse dünyanın dört bir köşesinde küresel iklim değişikliğinin getirdiği olumsuzlukların orman yangınlarının sıklığını ve şiddetini önemli ölçüde

artırdığını göstermektedir.

Türkiye'de gerçekleşen orman yangınlarını incelediğimizde 1937-2024 yılları arasında 88 yıl içerisinde 126.268 orman yangınının çıktığı ve 1.907.265 hektar (ha) alanın yandığı ve yangın başına 15.1 (ha) alanın yandığı görülmektedir. Bu veriler ışığında 88 yıl içinde yıllık ortalama 1.435 yangının gerçekleştiği ve 21.763 (ha) alanın yandığını görmekteyiz.

2015-2024 yılları arasında gerçekleşen orman yangınlarını incelediğimizde de 27.332 yangının çıktığı 257.622 (ha) alanın yandığı görülmektedir. Bu veriler ışığında da son on yıllık süreçte ortalama yılda 2.732 yangının çıkarak 25.762 (ha) alanın yandığı belirlenmiştir.²

Bu verilerde göstermektedir ki, son yıllarda yıllara göre yangın ortalamasının yükseldiği ve buna paralel de yanan hektar alanın da genişlediği görülmektedir.

Yangınlara sebebiyet veren nedenleri incelediğimizde de insanlarımızın ihmal ve dikkatsizliğinden kaynaklı, anız, çöp, avcılık, sigara, çoban ateşi, piknik vd. nedenlerden dolayı çıkan yıllık yangın oranının % 29,5 olduğu görülmektedir. Terör ve kundaklama %4,5 oranında yer alırken yangının çıkış nedeninin bilinmeyen oranı ise % 47,4'dür.

Türkiye'de çıkan büyük yangınları incelediğimizde de 1945 yılında çıkan 1.169 yangın sonucunda 165.307 hektar alanın yandığı görülmektedir. 2021 yıl en çok yangının gerçekleştiği yıldır. Toplam 2.793 yangın çıkmış olup 139.503 (ha) alan yanıp kül olmuştur.³

Edirne'de de 2025 yılının Haziran ayında 15 gün içerisinde gerçekleşen yangınlarda 50 dekar (yaklaşık yedi futbol sahası büyüklüğü) buğday ekili alan yanarken⁴ 13 Temmuz

2025 günü Keşan'a bağlı Kadıköy'ün Susamdere bölgesinde biçilmiş buğday tarlasında çıkan yangın rüzgarın etkisiyle ormana sıçramış 40 hektarlık alan zarar görmüştür.⁵ 17 Temmuz 2025 günü de Edirne merkez Kurtuluş Mahallesi TOKİ mevkinde yer alan tarım arazisinde çıkan yangında da 300 dekar tarım alanı zarar görmüştür.

Aslında ormanlar bir ulusun bir kentin akciğerleri olup kent halkının nefes aldığı, **sosyal ve kültürel** alanlardır. Birer turizm merkezleridir. Tarım alanları da bir ülkenin **gıda güvencesinin, ekonomik bağımsızlığının ve doğal kaynaklarının** temelidir. Bunları korumak ve gelecek kuşaklara aktarmak da biz vatandaşların da görevidir.

Bu bağlamda bu konuda toplumu bilgilendirmek ve bilinçlendirme görevi de ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum kuruluşlarındadır.

Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Orman Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü'nün "Türkiye İklimle Dirençli Ormanlık Projesi" kapsamında yürüttüğü Paydaş Katılım Planı ile ilgili çalışmasında orman yangınlarıyla ilgili yaptığı anket çalışmasında yer verdiği birinci soru da; Orman yangınları ile ilgili farkındalık oluşturma faaliyetlerini yeterli buluyor musunuz? sorusuna şu yanıtlar alınmıştır;

Cevapların % 34 hayır, % 34'ü belki, %31'i evet, %1'de bir fikrim yoktur. Katılımcıların verdiği yanıtlar gösteriyor ki, konu ile ilgili halkımızda gerekli farkındalık yaratılamamıştır.

Ankette yer alan dördüncü soru; "Koruma alanlarındaki (milli park, doğal park vb.) bakım ve yangın önleme tedbirlerini yeterli buluyor musunuz?". Bu soruya yanıt veren katılımcıların %42'si hayır, %34'ü belki, %20'si evet %4'ü de bir fikrim yok yanıtıdır.⁶

Yangınlar yalnızca ormanlarda değil, tarım alanlarında da hızla yayılmakta; ekolojik dengeyi bozmakta ve kırsal yerleşimler için ciddi risk oluşturmaktadır. Gözlemler, pek çok yangının doğrudan anız yakımından veya rüzgârla yenden alevlenmesinden kaynaklandığını göstermektedir.

Edirne'de 44.405 hektar orman alanı bulunmaktadır.⁷ Geçtiğimiz hafta Tekirdağ Şarköy'de başlayan yangının sonuçlarını hepimiz gördük. Edirne'de de özellikle anız yakılması ya da başka nedenlerden dolayı ciddi yangın tehlikeleri yaşanmaktadır.

Oysa Türkiye'de anız yakmak, 2872 sayılı Çevre Kanunu gereğince açıkça yasaklan-

mıştır. Bu yasa kapsamında, anız yakanlara her dekar için idari para cezası uygulanmakta ve bu ceza beş katına kadar artırılmaktadır. Buna rağmen, uygulamada denetimlerin yetersizliği, delil yoksunluğu ve çiftçilerin bilgi eksikliği nedeniyle cezaların etkinliği sınırlı kalmaktadır.

Edirne'de son zamanlarda artan vakalar, bu konuda hem toplumsal farkındalığın artırılması hem de cezai yaptırımların kararlılıkla uygulanması gerektiğini bir kez daha göstermektedir.

Bu nedenle, orman yangınlarının önlenmesi adına anız yakma başta olmak üzere diğer tehlikeler konusunda çiftçi ve halkımız bilinçlendirilmeli, denetimler sıklaştırılmalı ve cezai yaptırımlar tavizsiz uygulanmalıdır.

Unutulmamalıdır ki, her önlenen yangın, doğanın ve insanların yaşam hakkının korunması demektir.

Kaynakçalar:

1- Doğanay, H., & Doğanay, S. (2011). Türkiye'de Orman Yangınları ve Alınması Gereken Önlemler y. Doğu Coğrafya Dergisi, 9 (11). s:35.

2- <https://www.ormancilardernegi.org/Yangin>

3- a.g.e

4- <https://www.diken.com.tr/edirne-yedi-futbol-sahasi-buyuklugunde-bugday-tarlası-yandı>

5- <https://www.milliyet.com.tr/gundem/kesanda-yanigin-aci-bilanco-su-zarar-goren-alanlar-havadan-goruntulendi-7409902>

6- Orman Genel Müdürlüğü (2023) Türkiye İklimle Dirençli Ormanlık Projesi – P179345 (İDOP) Paydaş Katılım Planı (PKP).-Ankara: Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Orman Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü, ss.:26-33

7- <https://www.ogm.gov.tr/is-tanbulobm/ormanlarimiz/orman-varligi>

MUZAFFER ÇİLLİ vefat etti.

Aysel Çilli'nin eşi, Gökhan Çilli'nin babası, merhum Mehmet Çilli, Cevat Çilli ve Nebahat Kitaplıduran'ın kardeşi, çarşı esnaflarından, 70 yaşındaki Muzaffer Çilli vefat etti.

Cenazesi Pazartesi günü Eski Camii'nde kılınan ikindi namazının ardından Bademlik Mezarlığı'na defnedildi.

İDRİS AYDIN vefat etti.

Ayşe Aydın'ın eşi, Özer Aydın, Özcan Aydın, Özgür Aydın, Nur Jale İnal ve Nurgül Koç'un babaları, 77 yaşındaki İdris Aydın vefat etti.

Cenazesi Pazartesi günü Çallıdere Köy Camii'nde kılınan ikindi namazının ardından Köy Mezarlığı'na defnedildi.

MUSTAFA UĞUR ÇETİNTAŞ vefat etti.

Vildan Çetintaş'ın eşi, Çağla Yılmaz'ın babası, Deniz Yılmaz'ın kayınpederi, 52 yaşındaki Mustafa Uğur Çetintaş vefat etti.

Cenazesi Pazar günü Toki Camii'nde kılınan öğle namazının ardından Yeni Şehir Mezarlığı'na defnedildi.

EMRULLAH TUNCA vefat etti.

Hamzabeyli Köy sakinlerinden Mehmet Tunca, Recebiye Altınbaş ve Reyhan Candan'ın babaları, Ömer Candan'ın kayınpederi, hacı 94 yaşındaki Emrullah Tunca vefat etti.

Cenazesi Pazar günü Hamzabeyli Köy Camii'nde kılınan öğle namazının ardından Köy Mezarlığı'na defnedildi.

EMİNE ÖZTÜRK vefat etti.

Karaağaç Mahallesi sakinlerinden çakır Hüseyin Öztürk'ün eşi, Ayşe ve Tennur'un anneleri, Hüseyin Öztürk'ün anneanne-si, Kadir ve merhum Faik Birgül'ün kayıvalideleri, 86 yaşındaki Emine Öztürk vefat etti.

Cenazesi Pazar günü Karaağaç Eski Camii'nde kılınan öğle namazının ardından Karaağaç Mezarlığı'na defnedildi.

KADRIYE HARMANKÖY vefat etti.

Volkan ve Gökhan Ordubakan'ın anneleri, Neslihan ve Özlem Ordubakan'ın kayıvalideleri, Alperen ve Göktuhan Ordu-bak'ın babaanneleri, 63 yaşındaki Kadriye Harmanköy vefat etti.

Cenazesi Pazar günü eski Toki Camii'nde kılınan ikindi namazının ardından Yeni Şehir Mezarlığı'na defnedildi.

